

Gerekli Rapor: Gerekli - Halk Dağıtım

Tarihi: Şubat 01, 2024

Rapor Numara: TU2024-0005

Rapor İsim: Tahıl Ve Yem Güncelleme

Ülke: Türkiye

Posta: Ankara

Rapor Kategori: Tahıl Ve Yem

Hazırlayan: Kubilay Karabina

Onaylayan: Michael Francom

Rapor Öne çıkanlar:

Büyüme mevsiminin büyük bölümünde olumlu hava koşulları nedeniyle 2023/24 sezonunda buğday, mısır ve arpa üretiminin rekor seviyelerde veya rekor seviyelere yakın olacağı tahmin ediliyor. Sonuç olarak, bu üç tahıla yönelik ithalat talebinin yıldan yıla daha düşük olması bekleniyor. Benzer şekilde, pirinç ithalatının da daralması bekleniyor ancak bunun nedeni, normalden daha yüksek olan devreden stoklardır. İhracat tarafında ise Türk hükümeti, bu tahıllardaki arz fazlası nedeniyle yerli mısır ve makarnalık buğday ihracatına geçici olarak izin verdi. Bu arada Kızıldeniz'deki durumun genel makarna ve un ihracat hacimleri üzerinde gözle görülür bir etki yaratıp yaratmayacağı belli değil.

Buğday

Üretim

2023/24 sezonu için buğday üretimi tahmini değişmeden 19,5 milyon mt (MMT) seviyesinde kaldı; bu, ikinci en büyük buğday hasadına bağlı. Bu yılın üretimi, uygun yetiştirme koşulları nedeniyle geçen yıla göre 2,0 MMT'den fazla arttı.

2024/25 MY'ye baktığımızda, mevcut büyüme sezonundaki olumlu hava koşulları, geçen sonbaharda ekilen gelecek yılın kışlık buğday ve kışlık arpa mahsulleri için iyiye işaret. Devlet Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün son verilerine göre, Türkiye genelinde kümülatif yağış miktarı Ekim'den Aralık 2023'e kadar olan dönem, uzun vadeli ortalamaya yakın veya üzerindeydi.

Türkiye'de üretilen buğdayın büyük bir kısmı kışlık buğdaydır. Ancak son yıllarda özellikle ihracata yönelik uygun fiyatlar nedeniyle durum buğdayı üretimi arttı.

Tüketim

2023/24 MY için buğday tüketimi tahmini, USDA resmi projeksiyonuna göre 250.000 MT düşüşle 21,05 MMT'ye biraz daha düşük olarak ayarlandı. Tahmin edilen bu daralma, sığır stoklarının azalması nedeniyle hayvan yemi talebindeki gevşemeye bağlanıyor. Referans olarak buğdayın yalnızca yüzde 10'u hayvan yemi olarak tüketiliyor. Buğdayın yaklaşık yüzde 90'ı ekmek, makarna ve diğer buğday bazlı gıda ürünleri için un yapımında kullanılıyor.

Ticaret

Buğday İthalat

2023/24 MY için buğday ithalatı tahmini 10 MMT'de sabit tutuldu. Bu projeksiyonda özel sektörün yurt dışından buğday almaya devam edeceği varsayılmaktadır. Buna karşılık, tarihsel olarak ülkenin önde gelen buğday ithalatçısı olan, devlet tarafından işletilen Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO), geçen yıl satın alınan büyük buğday stoklarını elinde tuttuğu için mevcut pazarlama yılında herhangi bir buğday tedarik etmesi beklenmiyor.

Türkiye İstatistik Kurumu'na (TÜİK) göre, 2023/24 mali yılının (Haziran-Kasım) ilk altı ayında buğday ithalatı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde iki artarak yaklaşık 4,8 milyon tona yükseldi. Rusya ve Ukrayna sırasıyla 4 MMT ve 665.000 MT sevkiyatla lider tedarikçiler oldu. İthalat hızının yılın ikinci yarısında sabit kalması bekleniyor. Ancak önemli miktarda ithal buğdayın işlenip Süveyş Kanalı yoluyla un ve makarna olarak yeniden ihraç edilmesi nedeniyle, Kızıldeniz'deki mevcut durumun devam etmesi halinde ithalat talebinin kayma ihtimali var

Buğday İhracat

2023/24 sezonu için buğday ihracatı tahmini, 8,75 milyon tonluk rekor seviyeye yükseltildi. Bu rekor tahmin kısmen un ve makarna ihracatının yıl boyunca beklenenden daha güçlü devam edeceği beklentisine dayanıyor. Tahmin aynı zamanda Türk hükümetinin makarnalık buğday arzındaki fazlalığa tepki olarak makarnalık buğday ihracatına geçici olarak izin verme kararını da açıklıyor.

Türkiye'nin mevcut pazarlama yılının ilk yarısında (Haziran-Kasım) durum buğdayı ihracatı 1,35 MMT'ye ulaştı. İtalya (650.000 ton), Kanada (200.000 ton) ve Cezayir (154.000 ton) Türk durum buğdayının başlıca destinasyonları oldu.

2023/24 mali yılının (Haziran-Kasım) ilk altı ayında, buğday unu ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 28 artışla 2,1 milyon tona yükseldi. Bu artışın temel nedeni Afrika ülkelerinden gelen talebin artmasıdır. Bu dönemde önde gelen ihracat noktaları Irak (663.000 MT), Cibuti (181.000 MT) ve Somali (109.000 MT) oldu. Bu arada, aynı dönemde makarna ihracatı yıllık %3 artışla 684.000 mt'a yükseldi. En çok ihraç edilen pazarlar Somali (117.000 MT), Venezuela (146.000 MT) ve Togo (54.000 MT).

Kızıldeniz'deki tehditler nedeniyle, Kızıldeniz üzerinden konteyner taşımanın fiyatı son haftalarda hızla arttı. Ticari temaslara göre navlun fiyatları geçen aya göre 10 kata kadar arttı. Sonuç olarak bazı tüccarların, özellikle Afrika Boynuzu'na giden buğday unu ve makarna sevkiyatlarını duraklattığı veya yeniden yönlendirdiği bildirildi. Ancak bu durumun un ve makarna ihracatını etkileyip etkilemeyeceği şimdilik belirsiz.

2023/24 mali yılının (Haziran-Kasım) ilk altı ayında bulgur ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre %10 artışla 135.000 MT'ye ulaştı. Irak, Suriye ve AB ülkeleri ana varış noktalarıydı. Buğday için 2023/24 kapanış stokları 3,78 MMT seviyesinde aynı kaldı.

Arpa

Üretim

2023/24 MY için arpa üretim tahmini, şimdiye kadarki en büyük ikinci arpa mahsulü olan 8,0 milyon mt (MMT) seviyesinde sabit tutuldu. Türkiye'de üretilen arpanın büyük bir kısmı kışlık arpadır. Gelecek yılın kışlık arpa mahsulünün ekimi kasım ayında tamamlanacak ve hasadın bahar aylarında yapılması planlanıyor..

Tüketim

2023/24 MY arpa tüketim tahmini, USDA'nın resmi rakamı olan 8,5 MMT'ye göre değişmedi. Ancak hayvan yemlerindeki yavaşlama nedeniyle tüketim yıldan yıla azalıyor

Ticaret

Arpa İthalat

2023/24 MY arpa ithalat tahmini, USDA resmi rakamına göre 100.000 mt düşüşle 400.000 mt'a revize edildi. Revizyon, büyük arpa stokları nedeniyle ithalat talebinin beklenenden zayıf olduğunu varsayıyor. Pazarlama yılının ilk yarısında (Haziran-Kasım), arpa ithalatı yıllık bazda %85 düşüşle 82.000 mt'a geriledi. En büyük tedarikçiler Rusya (26.000 MT) ve Ukrayna (55.000 MT) oldu

Arpa İhracat

2023/24 sezonunda arpa ihracatının USDA resmi projeksiyonuna göre 50.000 ton düşüşle 200.000 ton olması bekleniyor. Revizyon, komşu ülkelerin arpa talebinin nispeten devam edeceğini varsayıyor. pazarlama yılı boyunca zayıf. Pazarlama yılının ilk yarısında (Haziran-Kasım), arpa ihracatı da önceki yıla göre %85 düşüşle 22.000 MT'ye geriledi. Arpa için 2023/24 kapanış stokları, özel sektörün büyük stoklarını daha normal seviyelere çekeceği beklentisine dayanarak 432.000 ton olarak revize edildi.

Mısır

Üretim

2023/24 sezonunda mısır üretimi, ülkenin güneydoğu kesimindeki ikinci mısır mahsulünün beklendenen yüksek olması nedeniyle biraz daha yüksek olarak 8,4 milyon ton rekor seviyeye revize edildi. O bölgedeki çiftçiler, daha yüksek kar elde etme umuduyla pamuk yerine daha fazla ikinci ürün mısır ektiler. İkinci ürün genellikle hava koşullarına bağlı olarak Aralık veya Ocak aylarında hasat edilir.

Tüketim

2023/24 MY için mısır tüketimi tahmini değişmeden 8,6 MMT'de kaldı. Nişasta üretimi için mısıra olan talebin istikrarlı olması nedeniyle, hayvan yemi talebindeki yavaşlamanın genel mısır tüketimini etkilemesi beklenmiyor..

Ticaret

Mısır İthalat

2023/24 MY mısır ithalat tahmini değişmeden 2,0 milyon ton seviyesinde kaldı. Pazarlama yılının ilk üç ayında (Eylül-Kasım), mısır ithalatı yıllık bazda %85 düşüyle 91.000 mt'a geriledi. Önde gelen tedarikçiler Rusya (79.000 MT) ve Ukrayna (6.000 MT) oldu. Yavaş başlangıca rağmen, özellikle yerel mısır arzının azaldığı yaz aylarında ithalat hacimlerinin hızlanması bekleniyor.

Mısır İhracat

2023/24 MY mısır ihracat tahmini, hükümetin ihracat için yalnızca bu miktara kadar izin vereceği beklentisine dayanarak değişmeden 2,0 MMT'de kaldı. Piyasa kaynaklarına göre bugüne kadar tahıl tüccarları toplam 1,85 milyon tonluk ihracat lisansı için başvuruda bulundu. Türk hükümeti, yerli mısırın aşırı bolluğu, hayvan yemi talebindeki yavaşlama ve yüksek borçlanma maliyetleri nedeniyle yurt içi mısır alımının yavaşlaması nedeniyle geçici olarak ihracata izin verdi.

Diğer tahıllarla karşılaştırıldığında, diğer tahılların daha erken hasat edilmesi ve faiz oranlarının daha düşük olduğu dönemlerde satılması nedeniyle mısır alımları yüksek borçlanma maliyetlerinden orantısız bir şekilde etkilendi. Mesela geçen yıl buğdayın hasat edildiği haziran ayında Merkez Bankası'nın faizi yüzde 15'ti. Bu oran o zamandan bu yana her ay istikrarlı bir şekilde arttı ve mevcut oran şu anda yüzde 45'tir

2023/24 mali yılının (Eylül-Kasım) ilk çeyreğinde, ihracat yaklaşık 1,6 milyon tona ulaştı ve çoğunlukla İran'a (850.000 ton) ve Irak'a (450.000 ton) mısır ihraç edildi. Ukrayna mısırının aktarmaları ihmal edilebilir düzeydeydi

Mısır için 2023/24 kapanış stokları, revize edilen mısır üretimi tahminini hesaba katarak biraz daha yüksek olarak 556.000 MT'ye revize edildi.

Üretim, Tedarik Ve Dağıtım

Buğday Pazar Yılı Başlıyor	2021/2022		2022/2023		2023/2024	
	Haziran 2021		Haziran 2022		Haziran 2023	
	USDA Resmi	Yeni Posta	USDA Resmi	Yeni Posta	USDA Resmi	Yeni Posta
Türkiye						
Alan Hasat edilmiş (1000 HA)	7050	7050	6800	6800	7200	7200
Başlangıç Hisse senetleri (1000 MT)	3730	3730	2237	2237	4084	4084
Üretim (1000 MT)	16000	16000	17250	17250	19500	19500
BENİM İthalat (1000 MT)	9421	9421	12072	12072	10000	10000
TY İthalatları (1000 MT)	9555	9555	12500	12500	10000	10000
Toplam Arz (1000 MT)	29151	29151	31559	31559	33584	33584
BENİM İhracat (1000 MT)	6714	6714	6875	6875	8500	8750
TY İhracat (1000 MT)	6646	6646	6953	6954	8500	8750
Beslemek Ve Artık (1000 MT)	1400	1400	1500	1500	2100	1850
FSI Tüketim (1000 MT)	18800	18800	19100	19100	19200	19200
Toplam Tüketim (1000 MT)	20200	20200	20600	20600	21300	21050
Bitirme Hisse senetleri (1000 MT)	2237	2237	4084	4084	3784	3784
Toplam Dağıtım (1000 MT)	29151	29151	31559	31559	33584	33584
Teslim olmak (MT/HA)	2.2695	2.2695	2.5368	2.5368	2.7083	2.7083
(1000 HA) ,(1000 MT) ,(MT/HA)						
BENİM = Pazarlama Yılı, İle başlar the ay listelenmiş en tepe her sütunun						
TY = Ticaret Yılı, hangi için Buğday başlar Temmuz hepsi için ülkeler. TY 2023/2024 = Temmuz 2023 - Haziran 2024						

Arpa Pazar Yılı Başlıyor	2021/2022		2022/2023		2023/2024	
	Haziran 2021		Haziran 2022		Haziran 2023	
	USDA Resmi	Yeni Posta	USDA Resmi	Yeni Posta	USDA Resmi	Yeni Posta
Türkiye						
Alan Hasat edilmiş (1000 HA)	3700	3700	3800	3800	3700	3700
Başlangıç Hisse senetleri (1000 MT)	522	522	316	316	732	732
Üretim (1000 MT)	4500	4500	7400	7400	8000	8000
BENİM İthalat (1000 MT)	2867	2867	2141	2141	500	400
TY İthalatları (1000 MT)	2036	2100	1967	2100	500	400
Toplam Arz (1000 MT)	7889	7889	9857	9857	9232	9132
BENİM İhracat (1000 MT)	173	173	225	225	250	200
TY İhracat (1000 MT)	215	135	121	200	250	200
Beslemek Ve Artık (1000 MT)	6500	6500	8000	8000	7600	7600
FSI Tüketim (1000 MT)	900	900	900	900	900	900
Toplam Tüketim (1000 MT)	7400	7400	8900	8900	8500	8500
Bitirme Hisse senetleri (1000 MT)	316	316	732	732	482	432
Toplam Dağıtım (1000 MT)	7889	7889	9857	9857	9232	9132
Teslim olmak (MT/HA)	1.2162	1.2162	1.9474	1.9474	2.1622	2.1622
(1000 HA) ,(1000 MT) ,(MT/HA)						
BENİM = Pazarlama Yılı, İle başlar the ay listelenmiş en tepe her biri için kolon						
TY = Ticaret Yılı, Hangi için Arpa başlıyor içinde Ekim için Tümü ülkeler. TY 2023/2024 = Ekim 2023 - Eylül 2024						

Mısır Pazar Yılı Başlıyor Türkiye	2021/2022		2022/2023		2023/2024	
	Eylül 2021		Eylül 2022		Eylül 2023	
	USDA Resmi	Yeni Posta	USDA Resmi	Yeni Posta	USDA Resmi	Yeni Posta
Alan Hasat edilmiş (1000 HA)	540	540	530	530	650	650
Başlangıç Hisse senetleri (1000 MT)	827	827	647	647	697	656
Üretim (1000 MT)	6500	6500	6800	6800	8200	8400
BENİM İthalat (1000 MT)	3512	3512	2658	2658	2000	2000
TY İthalatları (1000 MT)	3782	3784	2388	2388	2000	2000
Toplam Arz (1000 MT)	10839	10839	10105	10105	10897	11056
BENİM İhracat (1000 MT)	492	492	808	849	1900	1900
TY İhracat (1000 MT)	514	514	1181	1181	1900	1900
Beslemek Ve Artık (1000 MT)	8500	8500	7500	7500	7400	7400
FSI Tüketim (1000 MT)	1200	1200	1100	1100	1200	1200
Toplam Tüketim (1000 MT)	9700	9700	8600	8600	8600	8600
Bitirme Hisse senetleri (1000 MT)	647	647	697	656	397	556
Toplam Dağıtım (1000 MT)	10839	10839	10105	10105	10897	11056
Teslim olmak (MT/HA)	12.037	12.037	12.8302	12.8302	12.6154	12.9231

(1000 HA) ,(1000 MT) ,(MT/HA)

BENİM = Pazarlama Yılı, başlıyor ile the ay listelenmiş en tepe her biri için kolon

TY = Ticaret Yılı, Hangi için Mısır başlıyor içinde Ekim için Tümü ülkeler. TY 2023/2024 = Ekim 2023 - Eylül 2024